

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

TOERISME

NOVEMBER 2016

PUNTE: 200

TYD: 3 uur

Hierdie vraestel bestaan uit 24 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

Lees die instruksies aandagtig voordat jy die vrae beantwoord.

1. Hierdie vraestel bestaan uit VYF afdelings.
2. Beantwoord AL die vrae.
3. Begin ELKE vraag op 'n NUWE bladsy.
4. Rond jou antwoorde in VRAAG 3.1 en 3.2 tot TWEE desimale plekke af.
5. Toon ALLE berekeninge waar nodig.
6. Jy mag 'n nieprogrammeerbare sakrekenaar gebruik.
7. Gebruik die puntetoekenning by elke vraag as 'n riglyn vir die lengte van jou antwoord.
8. Skryf netjies en leesbaar.
9. Die tabel hieronder is 'n riglyn om jou te help om jou tyd volgens elke afdeling in te deel.

AFDELING	ONDERWERP	PUNTE	TYD (minute)
A	Kortvrae	40	20
B	Kaartwerk en Toerbepanning; Buitelandsevaluta- verhandeling	50	50
C	Toerismebesienswaardighede; Kultuur- en Erfenistoerisme; Bemarking	50	50
D	Toerismesektore; Volhoubare en Verantwoordelike Toerisme	30	30
E	Plaaslike, Streeks- en Internasionale Toerisme; Kommunikasie en Kliëntediens	30	30
	TOTAAL	200	180

AFDELING A: KORTVRAE**VRAAG 1**

- 1.1 Verskeie opsies word as moontlike antwoorde op die volgende vrae gegee. Skryf die vraagnommer (1.1.1–1.1.20) neer, kies die antwoord en maak 'n kruisie (X) oor die letter (A–D) van jou keuse in die ANTWOORDEBOEK.

VOORBEELD:

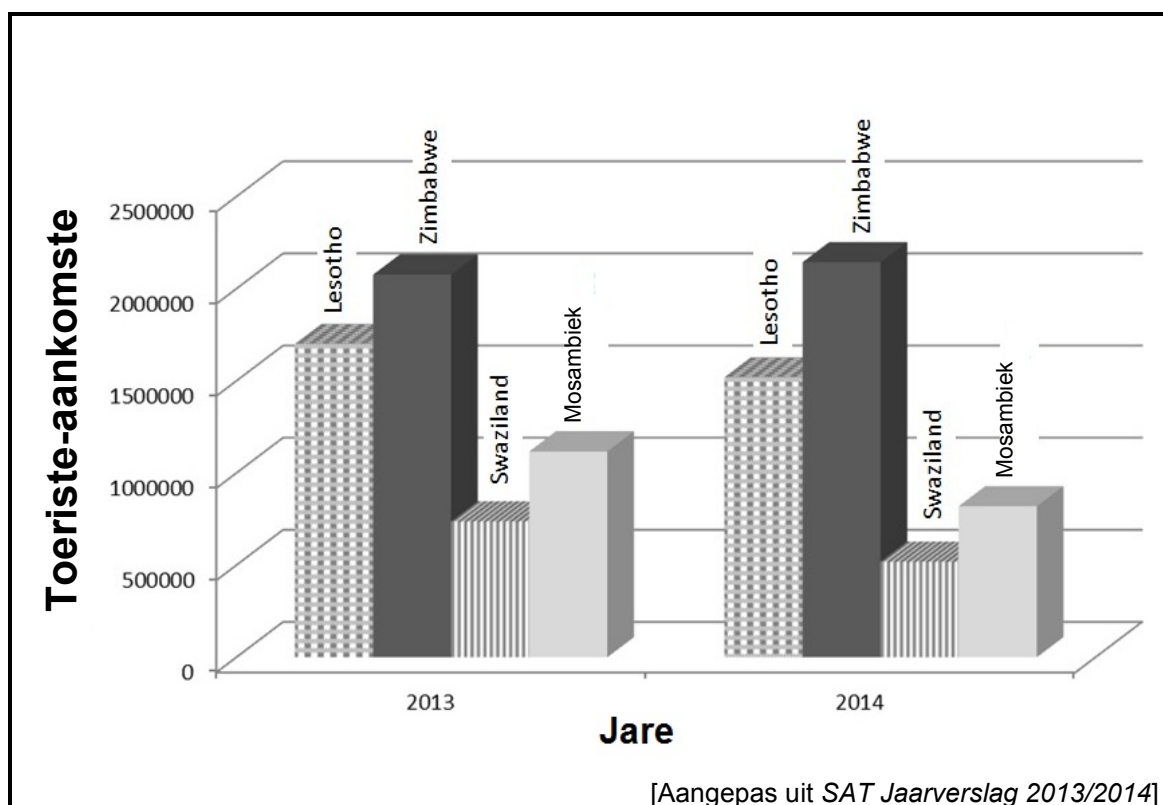
1.1.21   ☐ A   ☐ B   ☐ C   ☒ D

- 1.1.1 Die kroning van Rolene Strauss van Suid-Afrika as Mej. Wêreld is 'n voorbeeld van 'n ...

- A natuurgebeurtenis.
B wêreldgebeurtenis.
C gesondheidsindaba.
D toerismehandelskou.
- 1.1.2 'n Stelsel wat gebruik word om geld van een land na 'n ander oor te plaas:
- A CAGR
B SWIFT
C WNNR
D IBAN
- 1.1.3 Wanneer 'n mens internasionaal reis, is ... 'n algemene kriminele aktiwiteit wanneer jy kontant as die hoofbetalingsmetode gebruik.
- A diefstal ('theft')
B roofkopiëring ('piracy')
C uitvissing ('phishing')
D kuberkrakery ('hacking')

- 1.1.4 Die kolomgrafiek hieronder toon dat hierdie Afrika-landmark vir die tydperk 2013–2014 'n sterk kernmark gebly het.

- A Mosambiek
B Lesotho
C Swaziland
D Zimbabwe
- 1.1.5 Die organisasie wat verantwoordelik is vir die versameling van inligting oor die aankoms en vertrek van toeriste na en van Suid-Afrika en wat 'n verslag oor hulle bevindinge uitreik:
- A DTGS
B Stats SA
C BBO's
D TGCSA
- 1.1.6 Die Verenigde Koninkryk het vanaf 1 Maart 2015 tot 25 Oktober 2015 DBT toegepas. Die tydsverskil tussen Suid-Afrika en die Verenigde Koninkryk gedurende hierdie tyd was ...
- A twee uur.
B een uur.
C drie uur.
D nul.

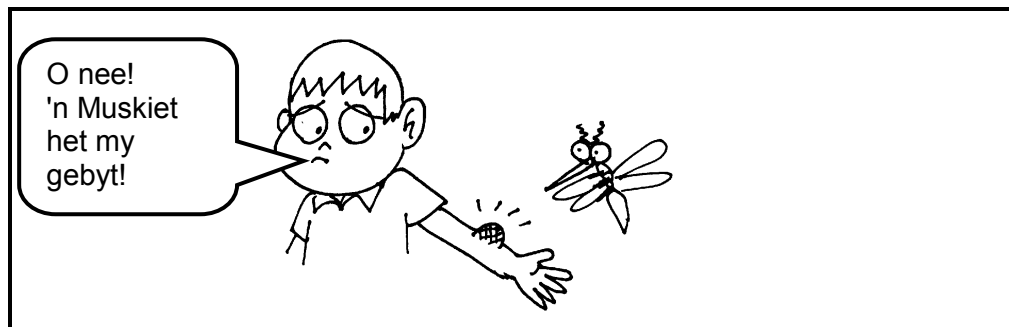
1.1.7 'n Passasier wat op 'n 10 uur lange vlug van Suid-Afrika na die Verenigde Koninkryk vlieg, sal aan hierdie reisverwante toestand ly:

- A Vluguitputting
- B Vlugvoosheid
- C Vlugspanning
- D Vlugfobie

1.1.8 'n Toeris wil 'n jaggeweer as deel van sy handbagasie op die vliegtuig neem. Die geweer sal as 'n ... item beskou word.

- A verbode
- B beperkte
- C belastingvrye
- D ingeweegde

1.1.9 Die insident hieronder kan hierdie siekte veroorsaak:

- A Hepatitis
- B Bilharzia
- C MIV
- D Malaria

1.1.10 Die geldeenheid wat die beste wisselkoers bied wanneer ZAR aangekoop word:

A	1 Britse pond	= ZAR21,50
B	1 euro	= ZAR15,34
C	1 Kanadese dollar	= ZAR11,39
D	1 VS-dollar	= ZAR14,91

1.1.11 FTT (voorheen FTTSA) sertifiseer besighede wat ...

- A by onbillike arbeidsgeskille betrokke is.
- B volhoubare toerisme toepas.
- C geld aan kinderwelsyn skenk.
- D aan BBSEB voldoen.

- 1.1.12 Hierdie reis-toepassing ('application') vir Apple iPhones stel reisigers in staat om verantwoordelike vervoerkeuses te maak wat op hul koolstofspoor gebaseer is.

Hierdie toepassing bevorder ... reis.

- A kulturele
  - B volhoubare
  - C avontuur-
  - D opvoedkundige
- 1.1.13 Die ...-virus, wat hoofsaaklik in Suid-Amerika voorkom, het in 2016 paniek gesaai in die toeristebedryf.
- A voëlgriep
  - B SARS
  - C Ebola
  - D Zika
- 1.1.14 'n Gedragskode gee riglyne oor hoe personeellede in 'n besigheid moet optree. Die gedragskode word deur die ... ontwikkel.
- A vakbonde en personeel
  - B bestuurders en personeel
  - C personeellede en die publiek
  - D gewone publiek en bestuur
- 1.1.15 Korporatiewe maatskaplike belegging verwys na ...
- A besighede wat hulle winste in buitelandse banke belê.
  - B individue wat sosiale geleenthede reël om hulle produkte te bemark.
  - C besighede wat finansiële bystand aan benadeelde gemeenskappe verleen.
  - D individue wat geld belê om die hoogste moontlike rente te verdien.

1.1.16 Hierdie logo word by al die Wêrelderfenisterreine vertoon:

A

B

C

D

1.1.17 Die doel van die NDT-toerisme-aansporingsprogram by Robbeneiland is om volhoubare praktyke in die toeristebedryf te verbeter deur ...

- A 'n sonkragstelsel by die museum te installeer.
- B van dieseleenhede vir sy kragbehoefte afhanklik te wees.
- C inheemse bome af te kap om elektrisiteit op te wek.
- D steenkool vir sy kragbehoefte te gebruik.

1.1.18 Hierdie ikoon is gebou om 'n stad in twee afsonderlike stede te verdeel:

- A Groot Muur van China
- B Auschwitz
- C Berlynse Muur
- D Kremlin

1.1.19 Die kernbesigheid van SAToerisme is om te verseker dat ...

- A wetgewing vir verantwoordelike toerisme afdwing word.
- B uitgaande Suid-Afrikaanse toeriste waarde vir geld kry.
- C beleid en wetgewing ten opsigte van toerisme opgestel word.
- D die bemarkingspogings van toerismebesighede bevorder word.

1.1.20 Die Getaway-skou bemark 'n buiteligleefstyl en avontuur-ervarings vir binnelandse toeriste in die volgende provinsies:

- A Wes-Kaap en Gauteng
- B Vrystaat en KwaZulu-Natal
- C Oos-Kaap en Noordwes
- D Noord-Kaap en Limpopo

(20 x 1) (20)

1.2 Gee EEN woord/term vir elk van die volgende beskrywings deur 'n woord/term uit die lys hieronder te kies. Skryf slegs die woord/term langs die vraagnommer (1.2.1–1.2.5) in die ANTWOORDEBOEK neer.

mediese noodgevalle; geboortesertifikaat; Swartwoud; plaaslike tyd; gesondheidsertifikaat; kultuurtoeris; uitstappies; standaardtyd; Big Ben

1.2.1 Die koekoekhorlosie is 'n gewilde aandenking wat by hierdie besienswaardigheid gekoop word.

1.2.2 'n Pakkettoer kan hierdie opsionele aktiwiteite insluit.

1.2.3 Hierdie dokument bewys dat die toeris voor sy reis die nodige mediese voorsorgmaatreëls getref het.

1.2.4 Dit is die internasionaal erkende tyd van 'n streek of land.

1.2.5 Hierdie tipe reisiger stel in die teater belang en sal die Sydney-operahuis besoek. (5 x 1) (5)

1.3 Kies die korrekte woord uit dié wat tussen hakies gegee word. Skryf slegs die woord langs die vraagnommer (1.3.1–1.3.5) in die ANTWOORDEBOEK neer, byvoorbeeld 1.3.6 paspoort.

1.3.1 Die Seinerivier in Frankryk kan as 'n (besienswaardigheid/ikoon) geklassifiseer word.

1.3.2 Toeriste wat in argitektuur belangstel, sal (Petra/Auschwitz) in Jordanië besoek.

1.3.3 'n Positiewe ervaring deur (werknemers/besoekers) by 'n besienswaardigheid dra by tot die sukses van die besienswaardigheid.

1.3.4 (Stiptelikheid/Besoldiging) is 'n voorbeeld van professionele verantwoordbaarheid in die toeristebedryf.

1.3.5 Die ITB word in (Londen/Berlyn) gehou. (5 x 1) (5)

- 1.4 Kies die naam van die Suid-Afrikaanse Wêrelderfenisterrein uit KOLOM B wat by 'n beskrywing in KOLOM A pas. Skryf slegs die letter (A–F) langs die vraagnommer (1.4.1–1.4.5) in die ANTWOORDEBOEK neer, byvoorbeeld 1.4.6 G.

KOLOM A		KOLOM B	
1.4.1	Verteenwoordig die Ystertydperk en is die terrein waar die goue renoster gevind is	A	uKhahlamba-Drakensbergpark
1.4.2	Bevat bewyse van fossiel-oorblyfsels van miljoene jare gelede	B	Robbeneiland
1.4.3	Is voorheen as 'n hospitaal, militêre basis en tronk gebruik	C	Mapungubwe Kulturele Landskap
1.4.4	'n Hoogliggende terrein met wuiwende grasvelde, riviervalleie met steil hellings, rotsagtige kloue en voorbeelde van rotskuns	D	iSimangaliso-vleilandpark
		E	Wieg van die Mensdom
1.4.5	'n Kusterrein met die grootste biodiverse riviermondingstelsel in die Suidelike Halfrond	F	Richtersveld- Kulturele en Botaniese Landskap

(5 x 1)

(5)

- 1.5 Identifiseer die internasionale ikone/besienswaardighede hieronder. Skryf slegs die vraagnommer en die naam van die ikoon in die ANTWOORDEBOEK neer.

1.5.1 **EGIPTE**

1.5.2 **INDIË**

1.5.3 **ISRAEL**

1.5.4 **NEPAL**

1.5.5 **RUSLAND**

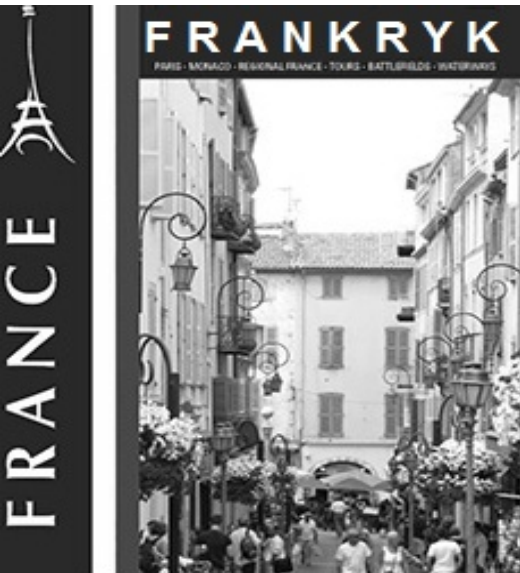
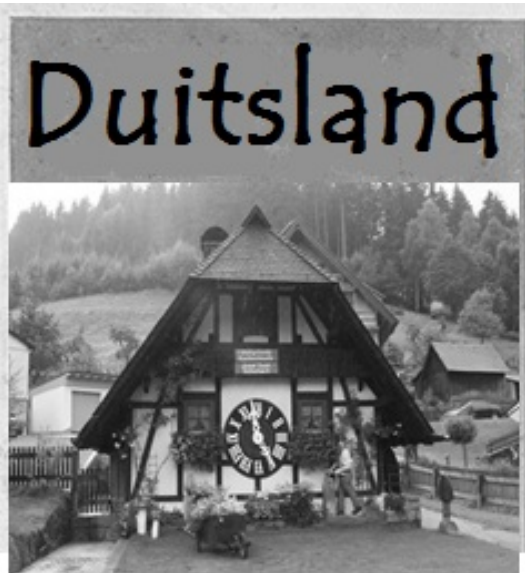
(5 x 1) (5)

TOTAAL AFDELING A: 40

Blaai om asseblief

AFDELING B: KAARTWERK EN TOERBEPLANNING; BUITELANDSEVALUTATIE-VERHANDELING**VRAAG 2**

2.1 Lees die inligting hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

 <p>Goeiedag! My naam is Zizipho. Ek is 'n 23-jarige rekenmeester van Gauteng. Ek wil in Europa gaan vakansie hou: in Frankryk of Duitsland. Ek het 'n beperkte begroting en sal die goedkoopste opsie kies. Kan jy my help om te besluit watter land ek moet kies?</p>		
Frankryk?	OF	Duitsland?
		
<ul style="list-style-type: none"> • Frankryk bly die wêreld se vernaamste toeristebestemming. • Van die beste strande in Europa word hier aangetref. • Hulle het die hoogste berge. <p>[Vertaal uit www.about-france.com]</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Duitsland word as een van die mees diverse bestemmings in die wêreld beskou. • Dit het groot stede, goeie infrastruktuur, klein dorpieë en nedersettings. • Hulle het die natuurlike Swartwoudstreek. <p>[Vertaal uit www.holidaysonlocation.com]</p>

2.1.1 Gee EEN element en 'n voorbeeld van die element wat by Zizipho se kliënteprofiel ingesluit sal word, byvoorbeeld:

Element van 'n kliënteprofiel:
Voorbeeld:

Beroep
Rekenmeester

(2)

- 2.1.2 Vergelyk die vluginligting van TWEE lugdienste hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

VLUGINLIGTING			
Lugdiens	Vertrek- en aankomstye en lughawens	Vlug-nummer	Koste van retoer-vliegkaartjies
 Air France	20:00–06:20 OR TAMBO INTERNASIONAAL – CHARLES DE GAULLE INTERNASIONAAL	AF298	ZAR10 310,25
 Lufthansa	19:00–05:30 OR TAMBO INTERNASIONAAL – FRANKFURT INTERNASIONAAL	LH573	ZAR9 858,72

Neem Zizipho se kliënteprofiel in ag en identifiseer die lugdiens waarvan die pryse die beste by Zizipho se begroting sal pas.

(2)

- 2.1.3 Bestudeer die inligting oor akkommodasie en besienswaardighede in die twee lande hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

FRANKRYK	DUITSLAND
Akkommodasie	Akkommodasie
	
Magendie: Parys	Green City Hotel: Vauban, Swartwoudstreek
R1 850,00 per nag	R1 540,00 per nag

- (a) Bereken die totale koste van EEN nag se akkommodasie en 'n retoervlug (in ZAR) vir ELKE bestemming, soos in VRAAG 2.1.2 aangedui word.

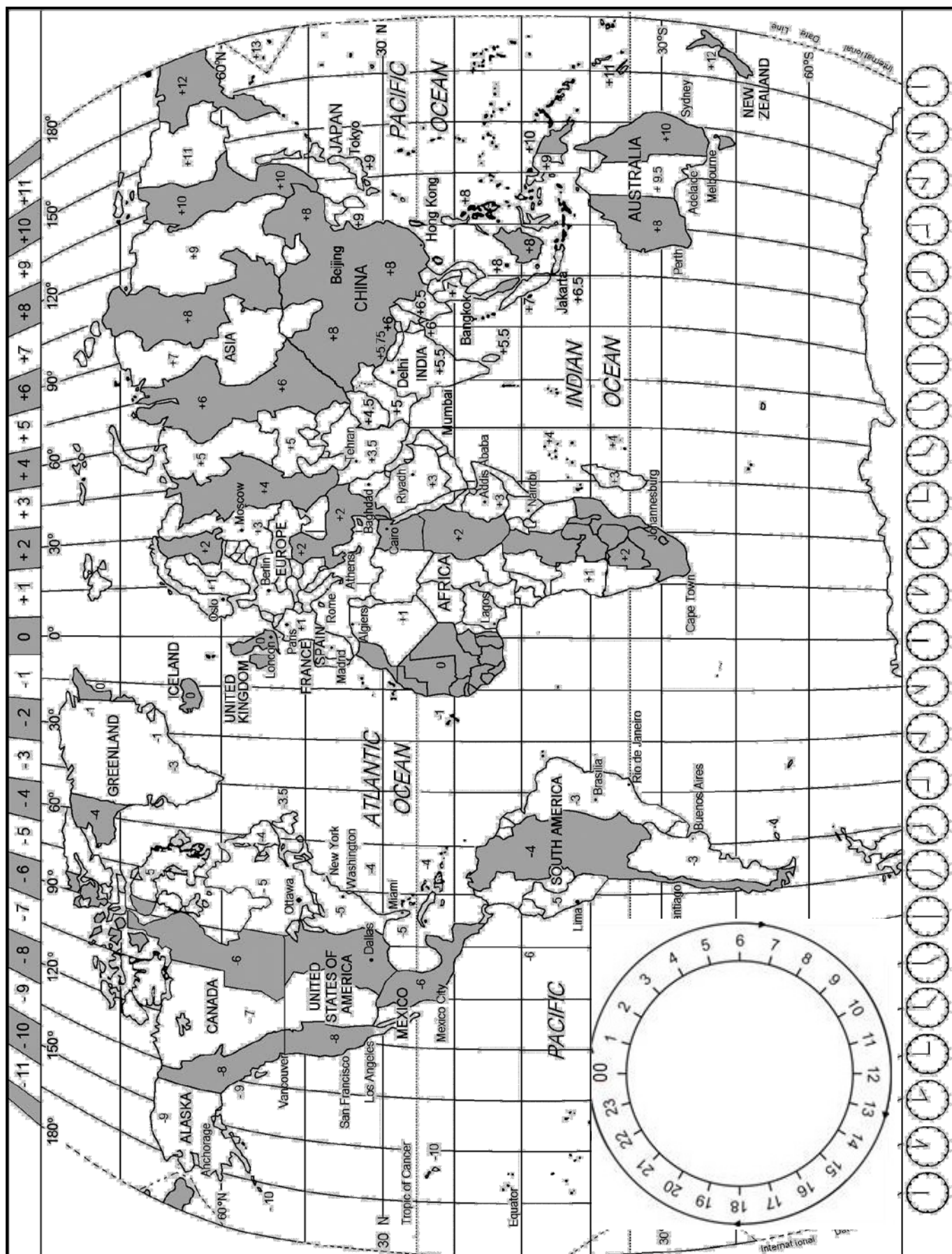
(4)

- (b) Vergelyk die twee hotelle.

Gee EEN rede waarom die Green City Hotel by Zizipho se kliënteprofiel pas.

(2)

- 2.2 Bestudeer die Wêreldtydsonekaart hieronder, lees die inligting wat gegee word en beantwoord die vrae wat volg.

- 2.2.1 Twee studente het vir 'n e-leer-kursus in Toerismebestuur ingeskryf. 'n Aanlyn lesing (webinaar) sal om 13:00 op 30 November 2016 in Madrid, Spanje, begin.

Bereken die tyd en datum wanneer ELKE student, in sy/haar land, sal moet aanteken om aan die lesing deel te neem.

(a)		Jo Li van Tokio	(4)
(b)		Brydon van San Francisco	(4)

- 2.2.2 Lees die inligting hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

<p>DALLAS HET DIE 2016 WTTC WÊRELDBERAAD AANGEBIED</p> <p>Die WTTC Wêreldberaad is op 6–7 April 2016 in Dallas, Texas, by die Renaissance Dallas Hotel gehou.</p>	
<p>Die Minister van Toerisme in Suid-Afrika, mnr. Derek Hanekom, het die beraad bygewoon. As die reisagent vir die beraad moes jy sy vlug bespreek en die pendeldiens in Dallas oor die tyd en datum van sy aankoms inlig.</p> <p>LET WEL: Dallas en Londen pas albei hierdie tyd van die jaar DBT toe.</p>	

Die vlugbesonderhede vir mnr. Hanekom van Londen na Dallas:

VLUGPLAN					
Lugdiens	Vertrek-datum	Vertrekstad en lughawe	Vertrek-tyd	Vlieg-tyd	Aankomsstad en lughawe
DELTA-lugdiens	Maandag 5 April 2016	Londen – Heathrow Internasionale Lughawe	11:00	8 uur	Dallas – Dallas Internasionale Lughawe

[Bron: www.gsa.com]

- (a) Skryf die afkorting *DBT* uit. (2)
- (b) Bereken die tyd en datum van mnr. Hanekom se aankoms in Dallas. (6)

2.3.1 Lees die inligting hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

NUWE VISUMWETTE WAT DEUR DIE DEPARTEMENT VAN BINNELANDSE SAKE INGESTEL IS	
<ul style="list-style-type: none"> • Reisigers na Suid-Afrika moet persoonlik by 'n konsulaat of 'n ambassade aanmeld om biometriese data (elektroniese skandering van vingerafdrukke en retinale oogskandering) te verskaf wanneer hulle vir visums aansoek doen. • Kinders onder die ouderdom van 18 jaar wat reis, moet 'n onverkorte (volledige) geboortesertifikaat by hulle hê. 	
Redes vir die nuwe visumwette sluit in: <ul style="list-style-type: none"> • Om kinderhandel ('child trafficking') te voorkom • Om te voorkom dat geskeide ouers hulle kinders onder die ouderdom van 18 jaar uit die land neem sonder die toestemming van beide ouers • Om die getal onwettige immigrante te verminder <p>Hierdie wette is in die laaste deel van 2015 verslap as gevolg van die afname in inkomende internasionale toeriste.</p>	

[Bron: www.ft.com]

In 'n paragraaf van 50 woorde, bespreek die invloed van hierdie visum- en reismette op:

- Suid-Afrika se toeristebedryf
- Suid-Afrika se nasionale veiligheid
- Kriminele aktiwiteite in Suid-Afrika

(3 x 2) (6)

2.3.2 Bestudeer die prent hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

Pepersproei is 'n aërosol wat in 'n aanvaller se oë gespuit word om die persoon tydelik te verblind. Baie toeriste hou pepersproei by hulle om hulle te beskerm.

Verduidelik TWEE redes waarom pepersproei 'n verbode item is en passasiers nie toegelaat word om dit saam met hulle op 'n vliegtuig te neem nie.

(4)
[36]

VRAAG 3

3.1 Lees die inligting hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

'n Suid-Afrikaner het in 2015 en in 2016 die Verenigde Koninkryk besoek. Hy het op albei reise vis en skyfies vanaf die spyskaart hieronder bestel.

Vis & Skyfies DIE BESTE VANGS IN DIE OMGEWING SPYSKAART	
Vis & Skyfies	£6.50
Wors met 'n deeg & Skyfies	£4.00
Vleispastei & Skyfies	£5.50

Vergelyk die waarde van die rand op albei reise in die tabel hieronder.

2015	2016
£1 = R22,55	£1 = R24,69

3.1.1 Bereken die koste van die vis en skyfies in ZAR:

LET WEL: Toon ALLE berekeninge. Rond die antwoord tot TWEE desimale plekke af.

(a) In 2015 (2)

(b) In 2016 (2)

3.1.2 Noem die jaar waarin die toeris die beste waarde vir sy rand gekry het. (2)

3.2 Bestudeer die valutatabel hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

LAND	VALUTAKODE	BAK	BVK
VSA	USD	10,20	10,90

LET WEL: Toon ALLE bewerkings. Rond die antwoord tot TWEE desimale plekke af.

3.2.1 Mnr. Small, 'n Amerikaanse toeris, arriveer in Suid-Afrika met USD12 600,00.

Bereken hoeveel hy in rand sal ontvang wanneer hy sy buitelandse valuta by 'n buitelandsevaluta-verhandelingskantoor wissel. (4)

3.2.2 Mnr. Small wil sy oorblywende rande omruil voordat hy Suid-Afrika verlaat. Hy gaan na 'n buitelandsevaluta-verhandelingskantoor om R2 750 vir VS-dollar te wissel.

Bereken die bedrag wat hy in VS-dollar sal ontvang. (4)
[14]

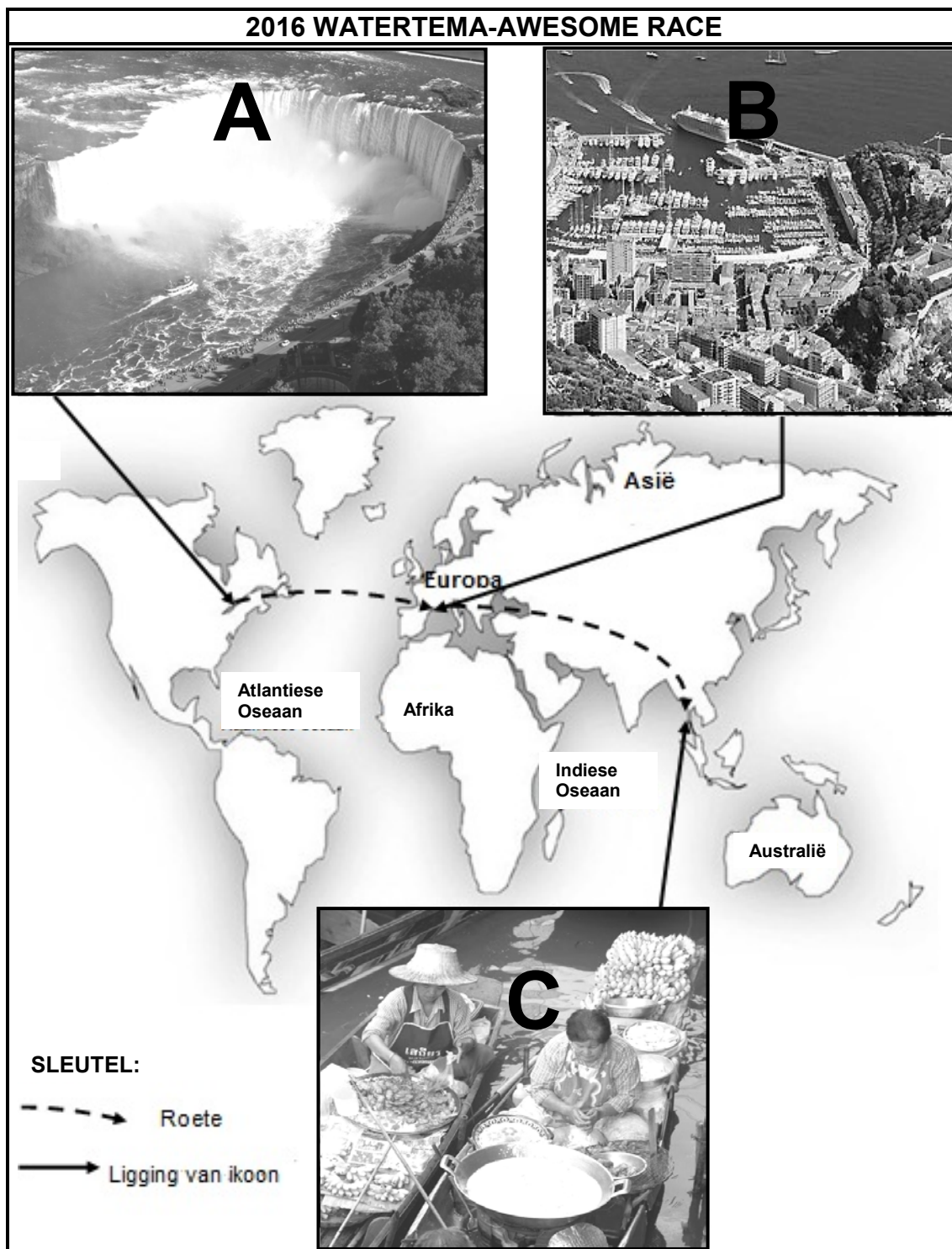
TOTAAL AFDELING B: 50

AFDELING C: TOERISMEBESIENSWAARDIGHEDE; KULTUUR- EN ERFENIS-TOERISME; BEMARKING**VRAAG 4**

4.1 Bestudeer die inligting hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

Twee deelnemers van Suid-Afrika neem aan die 2016 Awesome Race met 'n watertema deel. Die prente en kaart hieronder toon internasionale ikone en besienswaardighede wat die deelnemers gedurende die wedloop sal besoek.

4.1.1 Gee die volgende inligting aan die deelnemers voordat die wedloop begin:

- (a) Die kontinent waarvandaan hulle sal vertrek (2)
- (b) Die name van die ikone/besienswaardighede by **A** en **C** (4)
- (c) EEN wateraktiwiteit waaraan die deelnemers by besienswaardigheid **B** sal deelneem (2)

4.1.2 Die filmspan van die Awesome Race gaan die deelnemers volg om die Asiatiese been van die wedloop te verfilm.

Skryf 'n paragraaf waarin jy DRIE maniere bespreek waarop die verfilming van die Awesome Race 'n positiewe invloed op Thailand as 'n toeristebestemming sal hê. (6)

4.2 Vergelyk die twee uittreksels oor historiese ikone hieronder wat uit 'n reiswebwerf geneem is, en beantwoord die vrae wat volg.

PARTHENON	COLOSSEUM
770 000 toeriste per jaar	Vier miljoen toeriste per jaar
	
Die Parthenon is 'n antieke Griekse tempel. Die beeldhouwerk en die tempel is deur suurreën en besoedelende stowwe van motors beskadig.	Die Colosseum is een van die indrukwekkendste oorblywende voorbeelde van Romeinse argitektuur. Dit is egter erg beskadig deur aardbewings en klipdiewe.

[Aangepas uit www.newworldencyclopedia.org]

- 4.2.1 Noem EEN ooreenkoms tussen die twee ikone ten opsigte van hulle ligging. (2)
- 4.2.2 Verwys na die beskrywing van die Parthenon en noem TWEE maniere waarop menslike aktiwiteite tot die vernietiging van hierdie ikoon gelei het. (4)
- 4.2.3 Stel EEN maatreeël voor om die invloed van vier miljoen besoekers per jaar aan die Colosseum te verminder. (2)

4.3 Lees die gevallestudie hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

WIEG VAN DIE MENS DOM

Die Wieg van die Mensdom is 'n groot gebied wat in Gauteng en Noordwes geleë is, waar baie fossiele (oorblyfsels van ou beendere) aangetref word.

MAROPENG-BESOEKERSENTRUM BY DIE WIEG VAN DIE MENS DOM

Maropeng is in die Wieg van die Mensdom, 'n kort entjie vanaf die Sterkfonteingrotte, geleë. Dit is 'n besoekersentrum met permanente uitstallings van replikas (presiese weergawes) van fossiele wat by die Sterkfonteingrotte gevind is.

'n Rekordgetal van 2 500 toeriste het op 24 September 2015, Erfenisdag, Maropeng besoek om die pas ontdekte fossiel, met die naam *Homo naledi*, te besigtig.

Die Maropeng-besoekersentrum pas verantwoordelike toerismepraktyke toe.

Voorbeelde sluit in:

- Gereelde opleiding van personeel
- Verskaffing van veilige toerusting
- Werkskeppingsgeleenthede vir die plaaslike gemeenskap
- Toepassing van 'Fair Trade Tourism' (FTT)-beginsels
- Volhoubare afvalbestuur
- Rolstoeltoeganklik

[Aangepas uit www.maropeng.co.za]

4.3.1 Die besoekersentrum by die Wieg van die Mensdom kon op Erfenisdag 2015 as 'n suksesvolle toeristebesienswaardigheid beskou word.

Stem jy met hierdie stelling saam? Motiveer jou antwoord.

(2)

4.3.2 Verduidelik hoe Maropeng se voorkeur-indiensnemingsbeleid die plaaslike gemeenskap beïnvloed.

(2)

4.3.3 Bespreek EEN sterk punt en EEN swak punt van universele toegang by Maropeng.

(4)

[30]

VRAAG 5

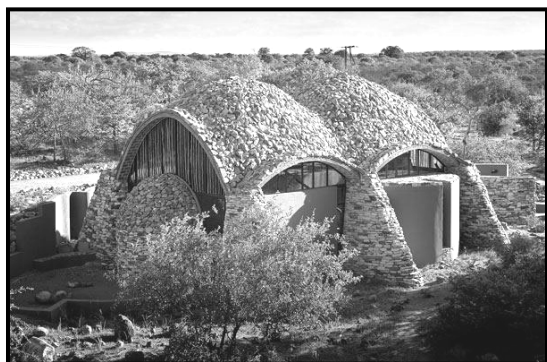
Bestudeer die webwerf-artikel hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

KULTURELE WÊRELDERFENISTERREINE IN SUID-AFRIKA

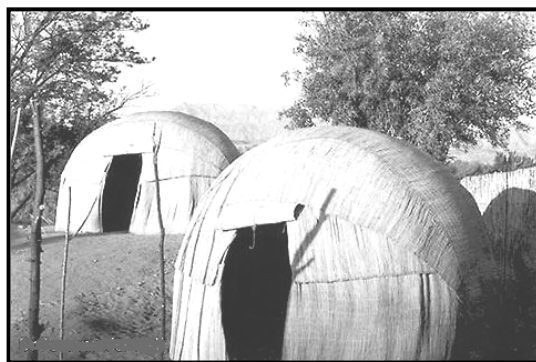
Suid-Afrika se kulturele Wêrelderfenisterreine beskerm die kulturele erfenis van huidige en vorige tradisies en kulture.

Voorbeelde van kulturele Wêrelderfenisterreine in Suid-Afrika:

A. Mapungubwe Kulturele Landskap

B. Richtersveld- Kulturele en Botaniese Landskap

[Aangepas uit www.whc.unesco.org]

- 5.1 Noem die provinsie waar kulturele Wêrelderfenisterrein **A** geleë is. (2)
  - 5.2 Identifiseer uit die voorbeelde hierbo die Suid-Afrikaanse Wêrelderfenisterrein wat vroeër die grootste koninkryk op die Afrika-subkontinent was. (2)
  - 5.3 Gee EEN ekonomiese aktiwiteit wat deur die kultuur wat in VRAAG 5.2 geïdentifiseer is, beoefen is. (2)
  - 5.4 Noem TWEE funksies van die wêreldorganisasie wat toesig hou oor die Wêrelderfenisterreine in Suid-Afrika. (4)
- [10]**

VRAAG 6

As die kommunikasiebeampte van SAToerisme, skryf 'n artikel wat fokus op hoe Suid-Afrika as 'n voorkeurbestemming bemark word.

Sluit die volgende subopskrifte by jou artikel in:

- Die rol van SAToerisme (2)
  - Die rol van TOMSA (2)
  - EEN Suid-Afrikaanse en EEN internasionale reishandelskou waar Suid-Afrika bemark word (2)
  - Die elemente wat op Suid-Afrika se handelsmerklogo gevind word (2)
  - Die belangrikheid om Suid-Afrika as 'n voorkeurbestemming te bemark (2)
- [10]**

TOTAAL AFDELING C: 50

AFDELING D: TOERISMESEKTORE; VOLHOUBARE EN VERANTWOORDELIKE TOERISME

VRAAG 7

Bestudeer die handelsmerkbeelde van besighede hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

Die professionele beeld van 'n maatskappy is meer as net 'n herkenbare en betroubare handelsmerk. Dit word op baie ander maniere as net deur die fisiese voorkoms van die geboue en die personeel uitgebeeld.

A	B	C
	<p>Maak vandag vol vir 'n beter môre</p> 	
D	E	F
		

- 7.1 Identifiseer TWEE toerismemaatskappye hierbo waar die personeel uitstekende telefoonvaardighede en e-pos-skryfvaardighede moet hê wanneer vervoerbesprekings gemaak word. (2)
- 7.2 Gee EEN rede vir jou keuse in VRAAG 7.1. (2)
- 7.3 Maak 'n lys van VIER elemente wat op Sunset Air (Lugdiens) se briefhoof moet verskyn wat 'n professionele beeld sal uitstraal. (4)
- 7.4 Gee EEN voorbeeld van hoe die besighede in VRAAG 7.1 hulle e-pos-skryfvaardighede kan verbeter om hulle professionele beeld te bevorder. (2)

[10]

VRAAG 8

8.1 Bestudeer die inligting hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

VOLHOUBARE TOERISTE-AKKOMMODASIE**DIE STARLIGHT HOTELS-GROEP**

Die volhoubaarheid van hulle hotelle is vir die Starlight Hotels-groep baie belangrik.

Hulle verseker volhoubare praktyke deur koste te verlaag, meer energie-doeltreffend te wees en minder te vermors.

Toeriste kan die 'geen-skoonmaak groen opsie' kies wanneer hulle akkommodasie by die hotel bespreek. Die 'geen-skoonmaak groen opsie' beteken dat die hotelkamer gedurende die gas se verblyf vir drie agtereenvolgende dae nie skoongemaak of gediens sal word nie.

8.1.1 Identifiseer EEN manier in die inligting hierbo waarop die Starlight Hotels-groep ELK van die volgende pilare van die driedubbele slotreël toepas:

(a) Omgewingspilaar (2)

(b) Ekonomiese pilaar (2)

8.1.2 Die drie 'R'e' ('reduce, re-use, recycle'/verminder, hergebruik, herwin) is volhoubare praktyke wat deur die Starlight Hotels-groep geïmplementeer word.

Verduidelik VIER maniere waarop die Starlight Hotels-groep sy koolstofspoor deur die 'geen-skoonmaak groen opsie' verklein. (8)

8.1.3 Sou jy die 'geen-skoonmaak groen opsie' kies as jy by een van die hotelle van die Starlight Hotels-groep tuisgaan? Gee EEN rede vir jou antwoord. (2)

8.2 Lees die stelling hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

Individue wat omgewingsvriendelike gedrag tuis en in hulle alledaagse lewe toon, sal waarskynlik op dieselfde manier optree wanneer hulle met vakansie is.

8.2.1 Stem jy met die stelling hierbo saam? Motiveer jou antwoord. (2)

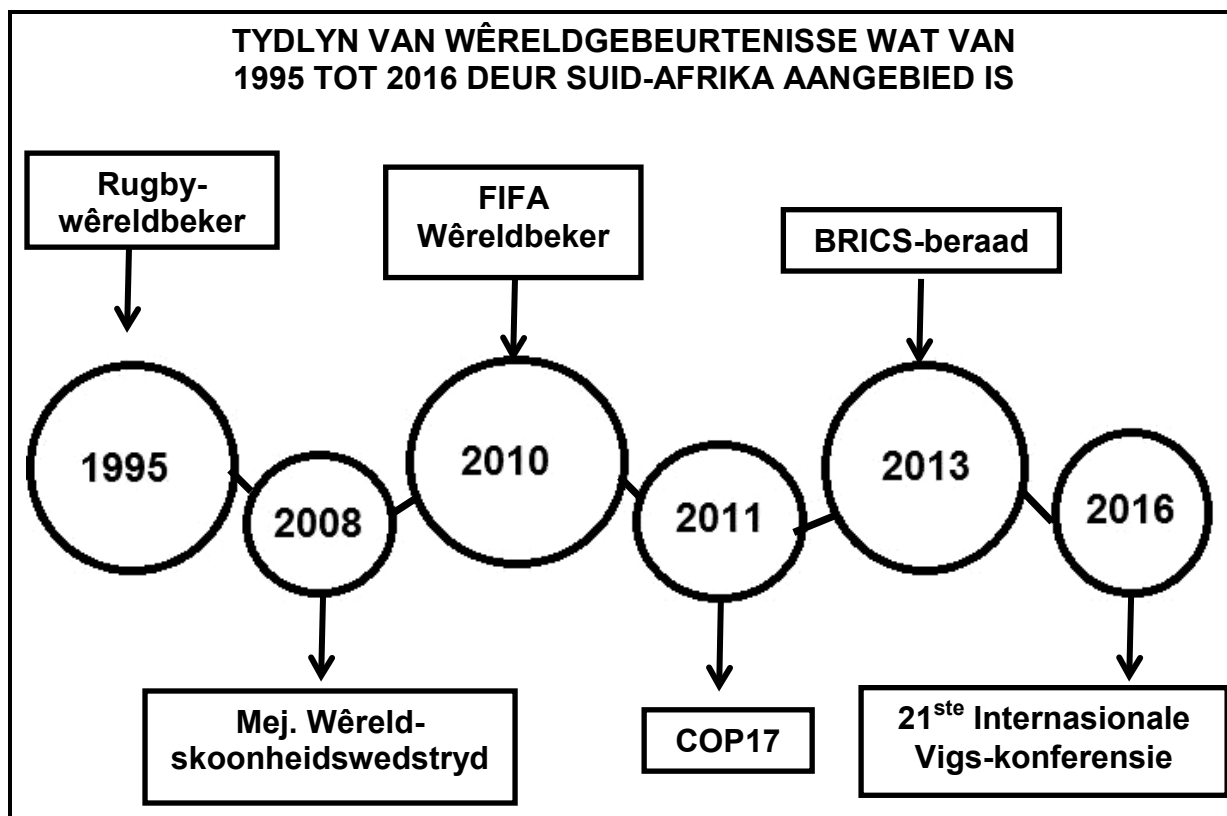
8.2.2 Gee TWEE voorbeelde van omgewingsvriendelike gedrag deur toeriste wat 'n ekologies-sensitiewe gebied besoek. (4)
[20]

TOTAAL AFDELING D: 30

AFDELING E: PLAASLIKE, STREEKS- EN INTERNASIONALE TOERISME; KOMMUNIKASIE EN KLIËNTEDIENS

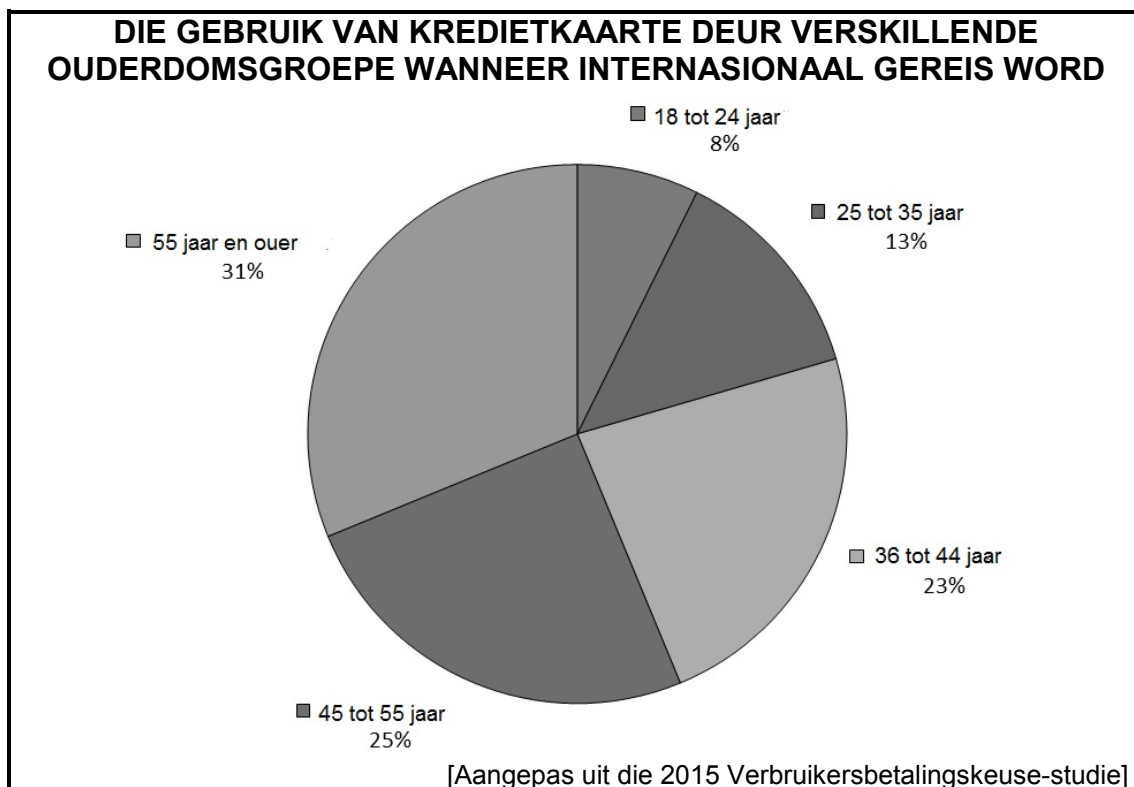
VRAAG 9

9.1 Bestudeer die inligting hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

- 9.1.1 Verduidelik die opskrif 'Tydlyn van Wêreldgebeurtenisse wat van 1995 tot 2016 deur Suid-Afrika aangebied is'. (2)
- 9.1.2 Buiten werkskepping en vaardigheidsontwikkeling, bespreek TWEE ander positiewe invloede wat die gebeurtenisse hierbo op die ekonomie van Suid-Afrika gehad het ten opsigte van: (4)
- (a) Beleggings (4)
  - (b) Infrastruktuur (4)
- 9.1.3 Bespreek DRIE maniere waarop Suid-Afrika sy mededingende voordeel kan behou om toekomstige wêreldgebeurtenisse te kan aanbied. (6)

9.2 Bestudeer die grafiek hieronder en beantwoord die vrae wat volg.

9.2.1 Identifiseer die ouderdomskategorie waar kredietkaarte die voorkeurbetalingsmetode is wanneer internasionaal gereis word. (2)

9.2.2 Gee TWEE redes waarom die ouderdomsgroep wat in VRAAG 9.2.1 geïdentifiseer is, verkies om kredietkaarte te gebruik. (4)

[22]

VRAAG 10

10.1 Gee EEN rede waarom dit vir besighede belangrik is om terugvoering van hulle kliënte te kry. (2)

10.2 Gee TWEE voorbeelde van kliënte-opnames wat deur besighede gebruik word. (2)

10.3 Verduidelik TWEE maniere waarop terugvoering vanaf kliënte personeel kan inlig en bemagtig om kliëntedienslewering te verbeter. (4)

[8]

TOTAAL AFDELING E: 30
GROOTTOTAAL: 200